

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

18.04.2023

Lēmums Nr. 4-02/31/2023

Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Dienvidkurzemes novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90000058625, adrese: Lielā iela 76, Grobiņa, Dienvidkurzemes novads, LV-3430, e-pasts: pasts@dnk.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Plānošanas dokumenta sagatavotāja:

SIA “Grupa 93”, reģistrācijas Nr. 50103129191, adrese: Torņa iela 4, IIC-202, Rīga, LV-1050, e-pasts: info@g93.lv; marita@g93.lv (turpmāk – Sagatavotāja).

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Lokālpilnošums vēja parkam “Vērgale”, Vērgales pagastā, Dienvidkurzemes novadā (turpmāk – Lokālpilnošums).

Izvērtētā dokumentācija:

Sagatavotājas 2023. gada 17. marta vēstule Nr. 23/67 “Par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu”, 2023. gada 17. marta iesniegums “Par lokālpilnošuma izstrādi vēja parkam “Vērgale”, Vērgales pagastā, Dienvidkurzemes novadā” (turpmāk – Iesniegums), Dienvidkurzemes novada pašvaldība 2022. gada 29. decembra lēmums Nr. 1285 “Par lokālpilnošuma uzsākšanu vēja parkam “Vērgale”, Vērgales pagastā, Dienvidkurzemes novadā izstrādes uzsākšanu, darba uzdevuma un izstrādes vadītāja apstiprināšanu teritorijas plānojuma detalizēšanai” (turpmāk arī – Lēmums) un tā 1. pielikums “Darba uzdevums Lokālpilnošuma izstrādei vēja parkam “Vērgale”, Vērgales pagastā, Dienvidkurzemes novadā” (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk – Dienests) 2023. gada 27. februāra vēstule Nr. 11.2/AP/2593/2023 “Nosacījumi lokālpilnošuma izstrādei Vērgales pagastā, Dienvidkurzemes novadā”, Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2023. gada 8. februāra vēstule Nr. 4.8/744/2023–N “Par nosacījumu sniegšanu lokālpilnošuma izstrādei un konsultācijām par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma procedūru” un Veselības inspekcijas 2023. gada 14. februāra vēstule Nr. 2.4.6.–10/39 “Nosacījumi teritorijas plānojumam”.

Plānošanas dokumenta Sagatavotājas viedoklis:

Plānošanas dokumenta Sagatavotāja uzskata, ka Lokālpilnošumam nav jāpiemēro stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums), jo 1) Lokālpilnošuma risinājumiem, kuri tiks izstrādāti, lai nodrošinātu iespēju veikt vēja parka izbūvi, Vides

pārraudzības valsts birojs (turpmāk – Birojs) 2022. gada 8. augustā ir piemērojis ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) procedūru (paredzētā darbība – vēja elektrostaciju parka “Vērgale” būvniecība Dienvidkurzemes novadā), jo tā atbilst likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Likums) 1. pielikuma 26.¹ punkta kritērijiem (plānots uzstādīt līdz 9 lielas jaudas vēja elektrostacijas (turpmāk – VES), kur katras stacijas nominālā jauda varētu būt 6 MW); 2) Lokālpilānojums tiks izstrādāts vienlaikus ar paredzētās darbības IVN un tā ziņojuma sagatavošanu, Lokālpilānojuma risinājumi attiecībā uz VES izvietošanu un ar to darbību saistītās nepieciešamās infrastruktūras plānošanu tiks balstīti uz IVN procedūrā veiktajām izpētēm, konkrētu VES un vēja parka kopumā ietekmes vērtējumu, ņemot vērā VES darbību ierobežojošos limitējošos faktoros, plānotos pasākumus iespējamās negatīvās ietekmes mazināšanai vai novēršanai, kā arī alternatīvu novērtējumu un salīdzinājumu; 3) Lokālpilānojuma redakcijas un IVN noslēguma ziņojuma publisko apspriešanu ir plānots apvienot, veicot vienlaikus, t.sk. organizējot abiem dokumentiem apvienotu publiskās apspriešanas sanākumi; 4) Lokālpilānojuma virzīšana apstiprināšanai pašvaldībā plānota pēc Biroja atzinuma par IVN noslēguma ziņojumu saņemšanas, ja nepieciešams – risinājumus precizējot (ja tas izrietētu no Biroja atzinuma par IVN noslēguma ziņojumu un IVN noslēguma ziņojuma aktualizētās redakcijas).

Tādējādi Lokālpilānojums tiks izstrādāts, ņemot vērā detalizētu plānotās atļautās izmantošanas ietekmes uz vidi vērtējumu, Lokālpilānojumā, iekļaujot risinājumus, kuriem veikta IVN procedūra, kura savukārt tiek veikta pēc paredzētajai darbībai individuāli izstrādātas programmas, ņemot vērā vietas kontekstu, konkrētas paredzētās darbības raksturlielumus un alternatīvu izvērtējumu. Lokālpilānojuma un IVN noslēguma ziņojuma sagatavošanas laikā tiks ņemti vērā arī valsts vides institūciju nosacījumi Lokālpilānojuma izstrādei.

Lokālpilānojumā uz IVN veiktā novērtējuma pamata būs iespējams iekļaut atbilstošus nosacījumus Lokālpilānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos (turpmāk – TIAN) teritorijas izmantošanai. Savstarpēji saskaņojot Lokālpilānojumu izstrādi un IVN procesu gan laikā, gan nodrošinot IVN rezultātu integrēšanu Lokālpilānojumu risinājumā, tostarp, saistošās daļas sagatavošanā, tiks nodrošināti arī Ministru kabineta 2004.gada 23. marta noteikumos Nr.157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) norādītie Stratēģiskajā novērtējumā risināmie jautājumi (IV, V, VII daļa), t.sk., alternatīvu novērtējums un izvēlētais alternatīvas pamatojums, IVN (detalizētāks nekā parasti Stratēģiskajā novērtējumā, pamatots ar ekspertu atzinumiem, slēdzieniem, aprēķiniem, modelēšanas rezultātiem u.tml.) risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai vai novēršanai, priekšlikumi monitoringam, kā arī sabiedrības informēšana un iesaistīšana. Tādējādi, veicot vienotā procesā Lokālpilānojumu izstrādi un IVN, nav nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu, jo normatīvajos aktos noteiktais Stratēģiskā novērtējuma jautājumu loks šajā apvienotajā plānošanas IVN procesā tiks nodrošināts.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Birojam¹ – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.

¹ Likuma 6. panta pirmā daļa.

2. 2023. gada 17. martā Birojā saņemta Sagatavotājas 2023. gada 17. marta vēstule “*Par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu*”, kurā sniegta informācija, ka saskaņā ar Dienvidkurzemes novada pašvaldības 2022. gada 29. decembra lēmumu Nr. 1285 “*Par lokālplānojuma uzsākšanu vēja parkam “Vērgale”, Vērgales pagastā, Dienvidkurzemes novadā izstrādes uzsākšanu, darba uzdevuma un izstrādes vadītāja apstiprināšanu teritorijas plānojuma detalizēšanai*” ir uzsākta Lokālplānojuma izstrāde. Atbilstoši Iesniegumam, Lēmumam un Darba uzdevumam:
- 2.1. Lokālplānojums tiek izstrādāts saistībā ar spēkā esošo Pāvilostas novada teritorijas plānojumu 2012. – 2024. gadam² (turpmāk – Teritorijas plānojums), Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2035. gadam (turpmāk – Stratēģija) un spēkā esošo Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām.
 - 2.2. Atbilstoši Teritorijas plānojumam grafiskai daļai “*Pāvilostas novada teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana – funkcionālais zonējums*”³ Lokālplānojuma teritorija atrodas funkcionālajā zonas “*Lauku zemes (L)*” apakšzonā vietā ar īpašiem noteikumiem LR – 9, kur atbilstoši TIAN 480.3. punktam “*atļautā izmantošana ir vēja elektrostacijas ar jaudu virs 20 kilovatiem, ņemot vērā šādas prasības: pirms būvprojektu izstrādes konkrētām zemes vienībām, visai norādītajai teritorijai kopumā nepieciešams izstrādāt lokālplānojumu vai detālplānojumu, kurā nosaka potenciāli iespējamo vēja elektrostaciju skaitu un citus parametrus, piebraucamos ceļus vēja elektrostaciju uzstādīšanai un apkalpošanai, elektrisko tīklu shēmu, prognozēto trokšņu līmeni, veicot to aprēķinus un modelēšana, kā arī izvērtē šīs teritorijas kopīgo potenciālo ietekmi uz apdzīvotām vietām: ciemiem, lauku sētām (viensētām), kā arī citām dzīvojamām ēkām, īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, gājputnu migrācijas ceļiem, tajā skaitā blakus novadā (Medzes pagasts)*”.
 - 2.3. Lokālplānojuma izstrādes mērķis ir precizēt vietas, kurās ir iespējams izvietot VES, kā arī atbilstoši Teritorijas plānojuma TIAN 480.3. punktam norādīt piebraucamos ceļus VES uzstādīšanai un apkalpošanai. Lokālplānojuma teritorijā paredzētajā vēja parkā “*Vērgale*” plānots uzstādīt līdz 9 lielas jaudas VES ar kopējo jauda 15 MW un vairāk, kas atbilst Likuma 1. pielikuma 26.¹ punkta nosacījumiem. Birojs 2021. gada 28. septembrī ir pieņēmis lēmumu Nr. 5 – 02/24 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*” un 2022. gada 17. martā izdevis programmu Nr. 5 – 03/9/2022 “*Ietekmes uz vidi novērtējumam vēja elektrostaciju parka “Vērgale” būvniecībai Dienvidkurzemes novadā*”⁴.
 - 2.4. Lokālplānojuma teritorijas platība ir 700,03 ha un tā aptver Vērgales pagastā esošas 57 zemes vienības vai to daļas, kurās potenciāli plānots izvietot VES, zemes vienības, kuras potenciāli var skart aizsargjoslas ap vēja turbīnām, un zemes vienības, kurās netiek plānots izvietot vēja elektrostacijas, bet tās ir iekļautas Lokālplānojuma teritorijā, lai nodrošinātu teritorijas viengabalainību⁵. Atbilstoši iesniegtajai dokumentācijai, Lokālplānojuma teritorijā pilnā apmērā iekļautas zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 6496 004 0035, 6496 004 0047, 6496 004 0050, 6496 004 0053, 6496 004 0057, 64960040067, 64960040076, 64960040248, 64960040262, 6496

² Līdz 2021. gada 30. jūnijam Lokālplānojuma teritorija atradās Pāvilostas novada administratīvajā teritorijā, šobrīd Dienvidkurzemes novada administratīvajā teritorijā. Teritorijas plānojums apstiprināts ar 2013. gada 30. maija saistošiem noteikumiem Nr. 3 “*Par Pāvilostas novada teritorijas plānojuma 2012. – 2024. gadam apstiprināšanu*”.

³ Pieejams Valsts vienotā ģeotelpiska informācijas portāla vietnē https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_38.

⁴ Informācija par IVN procedūras gaitu pieejama Biroja tīmekļa vietnē <https://www.vpvb.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/veja-elektrostaciju-parka-vergale-buvnieciba-vergales-pagasta-dienvidkurzemes-novada-sia-lat-eco-development>.

⁵ Saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumu Nr.628 “*Noteikumi par pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem*” 33. punktu, lokālplānojumu izstrādā teritoriāli vienotai teritorijai.

004 0270, 6496 004 0275, 6496 004 9276, 6496 004 0278, 6496 004 0279, 6496 004 0280, 6496 004 0282, 6496 004 0313, 6496 004 0314, 6496 004 0315, 6496 004 0316, 6496 004 0317, 6496 004 0320, 6496 004 0321, 6496 004 0348, 6496 004 0351, 6496 004 0353, 6496 004 0365, 6496 004 0370, 6496 004 0377, 6496 004 0402, 6496 004 0448, 6496 004 0449, 6496 004 0450, 6496 006 0002, 6496 007 0003, 6496 007 0015, 6496 007 0016, 6496 007 0018, 6496 007 0028, 6496 007 0029, 6496 007 0032, 6496 007 0033, 6496007 0037, 6496 007 0050, 6496 007 0187, 6496 007 0188, 6496 007 0231 6496 007 0232 6496 007 0233 un 6496 007 0235, bet zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 6496 004 0042, 6496 004 0336, 6496 007 0049, 6496 007 0086, 6496 007 0094, 6496 007 0123 un 6406 007 0180 Lokālpāņojumā ir iekļautas daļēji.

- 2.5. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” pieejamo informāciju⁶ Lokālpāņojuma teritorija neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijā un tajā nav konstatētas īpaši aizsargājamas dabas vērtības, izņemot nekustamo īpašumu ar kadastra Nr. 6496 007 0003, kurā ir reģistrēts īpaši aizsargājams biotops “6210 Sausi zālāji kaļķainās augsnēs”.
- 2.6. Iesniegumā norādīts, ka Lokālpāņojuma risinājumos plānotā vēja parka būvniecības un ekspluatācijas ietekme uz vidi tiks vērtēta IVN procesā. Galvenie ietekmes uz vidi aspekti VES būvniecībai un ekspluatācijai ir trokšņa un vibrācijas ietekme, mirgošanas efekts, atstarošanās, rotora lāpstiņu apledošana, ietekme uz bioloģisko daudzveidību, ietekme uz ainavu, kultūras mantojumu un citi aspekti.
3. Darba uzdevumā cita starpā ir noteikti šādi Lokālpāņojuma izstrādes uzdevumi un prasības:
 - 3.1. Veikt spēkā esošā Teritorijas plānojuma analīzi Lokālpāņojuma teritorijai.
 - 3.2. Sagatavot ainavu izvērtējumu un vēja parka ietekmi uz ainavas izmaiņām.
 - 3.3. Precizēt aprūtinātās teritorijas un objektus, kuriem noteiktas aizsargjoslas.
 - 3.4. Noteikt potenciāli iespējamo VES skaitu un citus parametrus.
 - 3.5. Noteikt piebraucamos ceļus VES uzstādīšanai, apkalpošanai, elektrisko shēmu tīklus.
 - 3.6. Veikt prognozējamo trokšņa līmeņa aprēķinus un modelēšanu, izvērtēt teritorijas kopīgo potenciālo ietekmi uz apdzīvotām vietām: ciemiem, lauku sētām (viensētām), kā arī citām dzīvojamām ēkām, īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, gājputnu migrācijas ceļiem, tajā skaitā blakus novadā (Medzes pagasts).
 - 3.7. Detalizēt TIAN.
 - 3.8. Lokālpāņojuma Paskaidrojuma rakstā jāietver: 1) Lokālpāņojuma izstrādes pamatojumu, risinājumu aprakstu un tā saistību ar piegulošajām teritorijām; 2) Lokālpāņojuma atbilstību Stratēģijai; 3) transporta infrastruktūras un inženierapgādes risinājumus; 4) ietekmes uz ainavu izvērtējumu; 5) VES radīto trokšņa prognozes aprēķinu un slēdzienu par trokšņa ietekmi uz blakus nekustamajiem īpašumiem.
 - 3.9. Grafiskajā daļā: 1) nosaka plānotās (atļautās) izmantošanas – funkcionālā zonējuma novietojuma un izmantošanas veidus; 2) precizē teritorijas plānojuma plānotās (atļautās) izmantošanas – funkcionālo zonējuma robežas; 3) precizē transporta infrastruktūras risinājumus, atbilstoši iespējām atrisinot piekļūšanas iespējas zemes vienībām, norādot plānoto pievienojumu vietas pašvaldības ielām (publiskās lietošanas autoceļu tīklam); 4) nosaka vai precizē galvenos inženiertīklu apgādes,

⁶ Pieejama <https://ozols.gov.lv/pub>, skatīta 14.07.2023.

meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju risinājumus; 5) attēlo apgrūtinātās teritorijas un objektus, kuriem aizsargjoslas nosaka saskaņā ar Aizsargjoslu likumu; 6) citas kartes un plāni, kas nepieciešami Lokālplānojuma uzdevumu izpildei.

- 3.10. TIAN jānosaka, t.sk. teritorijas izmantošanas nosacījumus un apbūves parametrus, kā arī citas prasības, aprobežojumus un nosacījumus, ņemot vērā ainavu izvērtējumu, teritorijas īpatnības, specifiku un Lokālplānojuma izstrādes uzdevumus.
4. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 III daļas 5. un 6. punktu pirms plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanas izstrādātāja konsultējas ar Dienestu, DAP administrāciju un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību un minēto konsultāciju rezultātus iesniedz Birojā. Iesniegumam pievienotas:
 - 4.1. Dienesta 2023. gada 27. februāra vēstule Nr. 11.2/AP/2593/2023 “*Nosacījumi lokālplānojuma izstrādei Vērgales pagastā, Dienvidkurzemes novadā*”. Dienests, ņemot vērā Likuma 4. pantā noteikto un Noteikumu Nr. 157 2. punktā norādītos plānošanas dokumentus, kuriem nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, secina, ka Lokālplānojumam būtu jāveic Stratēģiskais novērtējums, jo Lokālplānojumā paredzētā darbība – vairāku vēja elektrostaciju (vēja parka) ierīkošana var atstāt būtisku ietekmi uz vidi un cilvēku veselību. Vienlaikus Dienests izvirzījis nosacījumus Lokālplānojuma izstrādei, tostarp:
 - 4.1.1. Lokālplānojuma risinājumus izvērtēt Stratēģijas kontekstā un nodrošināt atbilstību tai, t.sk. telpiskās attīstības vadlīnijām.
 - 4.1.2. Uzrādīt vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas, nosakot saimnieciskās darbības aprobežojumus tajās, atbilstoši Aizsargjoslu likuma prasībām.
 - 4.1.3. Uzrādīt funkcionālo zonējumu, kurā tiks atļauta vēja elektrostaciju būvniecība Lokālplānojuma teritorijā. Par īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, biotopu un sugu iespējamo ietekmēšanu konsultēties ar Dabas aizsardzības pārvaldi.
 - 4.1.4. Uzrādīt piebraucamos ceļus plānotajām VES.
 - 4.1.5. Ja vēja parka izbūvei būs nepieciešamas ēkas ar ūdensapgādi un kanalizāciju, šādu sistēmu ierīkošanai TIAN iekļaut prasības atbilstoši vides normatīvajiem aktiem.
 - 4.1.6. Lokālplānojumā jāiekļauj teritorijas un pieguļošo platību esošās situācijas apraksts un izvērtējums (vides un dabas resursu izvērtējums, tai skaitā teritorijas ainaviskā kvalitāte u.tml.). Lokālplānojuma izstrādē saņemt sertificēta ainavu arhitekta atzinumu par ietekmi uz teritorijas ainavisko kvalitāti, kā arī pasākumiem, kas jāparedz ainaviskās kvalitātes saglabāšanai, it īpaši no nozīmīgākajiem skatu punktiem. Lokālplānojums jāizstrādā saskaņā ar šajā atzinumā iekļautajiem nosacījumiem/secinājumiem, atzinums jāpievieno lokālplānojumam. TIAN iekļaut prasības ainavas kvalitātes nodrošināšanai.
 - 4.1.7. Ņemot vērā, ka Lokālplānojuma teritorijā un salīdzinoši netālu no tās atrodas vietas, kur konstatētas īpaši aizsargājamo putnu sugas, t.sk. kur izveidoti mikroliegumi to aizsardzībai, saņemt Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta (par sugu grupu – putni) atzinumu par paredzētās darbības (vēja parka būvniecības) ietekmi uz netālu (ietekmes zonā) esošajām īpaši aizsargājamām putnu sugām un to dzīvotnēm. Lokālplānojumā ņemt vērā izpēšu rezultātus, ekspertu ieteikumus iekļaut TIAN.

- 4.1.8. Lokālplānojumā izvērtēt teritorijā plānotās funkcionālās zonas un tajās turpmāk paredzēto darbību ietekmi uz Lokālplānojuma teritorijā un tuvākajā apkārtnē esošo pašreizējo un plānoto izmantošanu, nepieļaujot risinājumus, kas var radīt būtisku vides kvalitātes pasliktināšanos Lokālplānojuma teritorijā un tās apkārtnē, īpašu vērību pievēršot Lokālplānojuma teritorijā un tuvumā esošo dzīvojamo teritoriju vides kvalitātes saglabāšanai (trokšņa traucējumi, vibrācijas, elektromagnētiskais starojums, mirgošanas efekts un citi aspekti), ievērot Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 „*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) 163. un 163.¹ punktos noteiktos attālumus. Atbilstoši tam – ap esošajām dzīvojamām ēkām iezīmēt buferzonas (vismaz 500 – 800 m rādiusā, atkarībā no Lokālplānojumā atļautās VES jaudas), kurās VES būvniecība nebūs atļauta.
- 4.2. DAP administrācijas 2023. gada 8. februāra vēstule Nr. 4.8/744/2023–N “*Par nosacījumu sniegšanu lokālplānojuma izstrādei un konsultācijām par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma procedūru*”. DAP administrācijas ieskatā, ņemot vērā to, ka Lokālplānojuma teritorijā paredzētai VES parka būvniecībai tiek veikts IVN, kura ietvaros, saskaņā ar pieejamo informāciju, tiks izvērtēta arī Lokālplānojuma teritorija, Lokālplānojuma nav nepieciešams Stratēģiskais novērtējums. Vienlaikus DAP administrācija sniegusi nosacījumus Lokālplānojuma izstrādei, tostarp uzmanību vēršot VES parka iespējamām ietekmēm uz mežu teritorijām. Plānošanas dokumenta grafiskajā daļā būtu jāattēlo tās meža teritorijas, kas ir nozīmīgas dzīvotņu sastāvdaļas īpaši aizsargājamām putnu sugām, piemēram, ligzdu atrašanās vai riestu vietas un to apkārtnē. Tā kā visām īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnēm nav izveidoti mikroliegumi, tad dati par īpaši aizsargājamo putnu sugu - melnā stārķa, mazā ērgļa, zivjērgļa un jūras ērgļa, klinšu ērgļa, sarkanās klijas, ūpja ligzdām un medņu riestiem būtu respektējami plānošanas dokumenta grafiskajā daļā un ap šīm teritorijām arī būtu nosakāma no VES brīva teritorija (šādās platībās: melnais stārķis, jūras ērglis, klinšu ērglis, mazais ērglis – 3 km, zivjērglis, sarkanā klija, mednis, ūpis – 1 km). DAP administrācija sniegusi rekomendācijas mežu masīvu fragmentācijas mazināšanai, kā arī norādījusi, ka Lokālplānojuma izstrādē jāiekļauj IVN noslēguma ziņojuma sagatavošanā piesaistīto ekspertu (biotopu, putnu, sikspārņu, ainavu u.tml.) sniegtie atzinumi un jāņem vērā ekspertu sniegtie nosacījumi attiecībā uz plānoto VES parka izbūvi.
- 4.3. Veselības inspekcijas 2023. gada 14. februāra vēstule Nr. 2.4.6.–10/39 “*Nosacījumi teritorijas plānojumam*”. Veselības inspekcijas ieskatā Lokālplānojumam jāveic Stratēģiskais novērtējums, akcentējot šādu veselību ietekmējošo faktoru paredzamo intensitāti – trokšņa piesārņojums un mirgošanas efekta ietekme, kā arī izvērtējot radītas izmaiņas vizuāli uztveramajā ainavā iedzīvotāju dzīves vietas tuvumā, kam uzmanība vērsta arī Veselības inspekcijas nosacījumos Lokālplānojuma izstrādei.
5. Lokālplānojums nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis ar Sagatavotājas Iesniegumu sniegto informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23.² pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētais Lokālplānojums atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams:
- 5.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23.² panta 1. punkts), tostarp to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot

vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.

- 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*). Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.
- 5.3. Konkrētajā gadījumā secināms, ka Lokālpārplānojums tiek izstrādāts ar mērķi, lai radītu priekšnoteikumus Likuma 1. pielikuma darbības īstenošanai. Atbilstoši lietas materiāliem, Lokālpārplānojuma teritorijas platība ir 700,03 ha un tā aptver Vērgales pagastā esošas 57 zemes vienības vai to daļas, kurā izvērtējams iespējamais un pieļaujama VES izvietojums. Lai arī atbilstoši Teritorijas plānojumam Lokālpārplānojuma teritorija atrodas funkcionālās zonas “*Lauku zemes (L)*” apakšzonā ar indeksu LR – 9, kur atbilstoši TIAN 473.8. punktam atļautas VES ar jaudu lielāku par 20 kW, TIAN 480.3. punktā noteiktas prasības šādas darbības realizācijai, proti, “*pirms būvprojektu izstrādes konkrētām zemes vienībām, visai norādītajai teritorijai kopumā nepieciešams izstrādāt lokālpārplānojumu vai detālpārplānojumu, kurā nosaka potenciāli iespējamo vēja elektrostaciju skaitu un citus parametrus, piebraucamos ceļus vēja elektrostaciju uzstādīšanai un apkalpošanai, elektrisko tīklu shēmu, prognozēto trokšņu līmeni, veicot to aprēķinus un modelēšana, kā arī izvērtē šīs teritorijas kopīgo potenciālo ietekmi uz apdzīvotām vietām: ciemiem, lauku sētām (viensētām), kā arī citām dzīvojamām ēkām, īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, gājputnu migrācijas ceļiem, tajā skaitā blakus novadā (Medzes pagasts)*”. Tādējādi secināms, ka Lokālpārplānojuma būtība un ar tā izstrādi saistītais uzdevums ir tieši saistīts ar Likuma 1. pielikuma 26.¹ punkta darbības vietas izvēli, kas ir atkarīga no ietekmes uz vidi, tādēļ pakļaujama atbilstīgam novērtējumam.
- 5.4. Iesniegumā kā viens no argumentiem, kāpēc konkrētajam plānošanas dokumentam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams, norādīts, ka Lokālpārplānojuma risinājumi attiecībā uz VES izvietojumu un ar to darbību saistītās nepieciešamās infrastruktūras plānošanu tiks balstīti uz IVN procesā veikto VES “*Vērgale*” būvniecības un ekspluatācijas ietekmju vērtējumu, kas savukārt būs detalizētāks nekā parasti Stratēģiskā novērtējuma ietvaros. Apstākļi, ka Lokālpārplānojuma teritorijā paredzētajai darbībai ir piemērots un tiek veikts IVN⁷, vispārēji nevar būt par pamatu secinājumam, ka attiecīgam plānošanas dokumentam Stratēģiskais novērtējums nav piemērojams. Katrai no novērtēšanas procedūrām ir savs mērķis un uzdevums, tādēļ

⁷ Saskaņā ar Likuma 1. panta 2. punktu ietekmes uz vidi novērtējums ir procedūra, kas veicama šajā likumā noteiktajā kārtībā, lai novērtētu paredzētās darbības vai plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un izstrādātu priekšlikumus nelabvēlīgas ietekmes novēršanai vai samazināšanai vai aizliegtu paredzētās darbības uzsākšanu normatīvajos aktos noteikto prasību pārkāpumu gadījumos.

katrā gadījumā jāvērtē plānošanas dokumenta būtība un risinājumi, turklāt IVN pēc būtības neaptver to jautājumu loku, kas jārisina un jāvērtē teritorijas attīstības plānošanas līmenī, cita starpā ņemot vērā arī pašvaldības konceptuālo ilgtermiņa redzējumu novada teritorijas attīstībai un Lokālpilnoojuma risinājumu iederību tajā (tostarp vadoties no Teritorijas plānojuma TIAN 480.3. punkta nosacījumiem), iedzīvotāju (zemes īpašnieku) intereses, saistošo normatīvo aktu prasības.

- 5.5. Papildus ar Lokālpilnoojuma izstrādi ir paredzēts noskaidrot un pieļaujamības aspektā izvērtēt arī tādus jautājumus kā VES trokšņa ietekme, ietekme uz apdzīvotām vietām, ainavu, putniem un sīkspārņiem. Šāda prasība Lokālpilnoojuma izstrādei izriet gan no Teritorijas plānojuma no TIAN 480.3. punkta, kas ietverta arī Darba uzdevumā, gan institūciju izvirzītajiem nosacījumos, t.sk. – izstrādājot Lokālpilnoojumu, jāsapatavo ietekmes uz ainavu izvērtējums, jāsaņem sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinumi, tos iekļaujot Lokālpilnoojuma risinājumos, tāpat jāiekļauj VES radīto trokšņu prognozes aprēķins un modelēšanas rezultāti. Vienlaikus secināms, ka Lokālpilnoojuma teritorija nav nodrošināta ar plānotās attīstības nepieciešamo infrastruktūru, un no Darba uzdevuma izriet, ka ar plānošanas dokumenta izstrādi ir nepieciešams Lokālpilnoojuma teritorijā izstrādāt transporta infrastruktūras un inženierapgādes risinājumus. Ievērojot minēto, secināms, ka Lokālpilnoojuma izstrādes priekšnosacījumi un jautājumi, kurus ar plānošanas dokumentu paredzēts risināt un izvērtēt, aptver vides problēmas un jomas, kas tieši saistītas ar plānoto VES ietekmes uz vidi novērtējumu un tā ietvaros paredzēto nosacījumu izstrādi (darbības realizācijai, tās izvietojumam, pieļaujamībai).
4. Ņemot vērā iepriekš norādīto, tostarp Dienesta un Veselības inspekcijas viedokļus, Stratēģiskā novērtējuma piemērošana un veikšana konkrētā plānošanas dokumenta izstrādei izriet no normatīvajiem aktiem (Likuma 4. panta trešā daļa, 23.² pants) un ir konkrētā plānošanas dokumenta izstrādes gadījumā pamatota, atbilstīga un nepieciešama. Turklāt viens no ietekmes uz vidi novērtēšanas pamatprincipiem ir paredzēt šāda novērtējuma veikšanu pēc iespējas agrākā paredzēto darbību plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā (Likuma 3. panta 1. punkts), kas pamato savlaicīgas vides problēmu novēršanas lietderību. Veicot Stratēģisko novērtējumu, būs sniegta iespēja identificēt iespējamās būtiskās negatīvās ietekmes uz vidi, t.sk. cilvēku veselību (Likuma 23.² panta 1. punkta “d” apakšpunkts, 2. punkta “a”, “b”, “d”, “e” apakšpunkts, 3. punkta “c”, “d” apakšpunkts, 4. punkta “b” apakšpunkts), sniedzot alternatīvos risinājumus un priekšlikumus ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai, kas ilgtermiņā sekmētu nelabvēlīgās ietekmes uz vidi samazināšanu vai novēršanu.
5. Plānošanas dokumentā paredzētās darbības (tostarp visas Lokālpilnoojuma TIAN atļautās) jāvērtē atbilstoši Likuma 23.⁵ pantā noteiktajam, t.sk., sagatavojot plānošanas dokumenta vides pārskatu, jāņem vērā Likuma 23.⁵ panta pirmajā daļā noteiktais, ka vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauj tikai tādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgajā plānošanas stadijā, kā arī izmanto informāciju, kas iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās, iekļaujot nepieciešamo informāciju atbilstošā detalizācijas pakāpē, kas ļauj novērtēt plānošanas dokumentā konkrētās paredzētās darbības. Konkrētajā gadījumā šī nosacījuma izpilde nozīmē arī to, ka vides pārskats sagatavojams vienots visai plānotās darbības ietvertajai teritorijai, ņemot vērā arī paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātus, jo Lokālpilnoojumu risinājumu izvēle ir pakārtota šāda novērtējuma secinājumiem, nevis otrādi.

Piemērotās tiesību normas:

1. Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.

2. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*”.
3. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “*Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*”.
4. Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumi Nr. 16 “*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā Biroja lēmumā ietverto faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Birojs konstatē, ka Lokālplānojums atbilst Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktajam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts, Likuma 1. pielikuma 26.¹ punkts), citu starpā ņemot vērā arī Likuma 23.² pantā noteiktos kritērijus (23.² panta 1. punkta “d” apakšpunkts, 2. punkta “a”, “b”, “d”, “e” apakšpunkts, 3. punkta “c”, “d” apakšpunkts, 4. punkta “b” apakšpunkts) un Likuma 3. panta 1. punktā noteikto ietekmes savlaicīgas novērtēšanas principu.

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Lokālplānojumam vēja parkam “*Vērgale*”, Vērgales pagastā, Dienvidkurzemes novadā.

Direktore

(*paraksts**)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*

Ilze Lielvalode, 67770813
ilze.lielvalode@vpvb.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Dienvidkurzemes novada pašvaldība, *E.Adresē*.
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, *E.Adresē*.
3. SIA “*Grupa 93*”, e-pasts: info@g93.lv; marita@g93.lv